

Beantwoording vragen SP voor de rondvraag over het gebruik van bestrijdingsmiddelen

1. Vraag:

Is bekend of het biologische gif dat In Bernheze gebruikt wordt in de strijd tegen de eikenprocessierups, Xentari, alleen dodelijk is voor de eikenprocessierups?

Antwoord:

Ja dat is bekend. Xentari is een biologisch bacteriepreparaat dat alle rupsen aantast, ook die van andere rupsensoorten. Om te voorkomen dat we rupsen(vlinder)soorten uit de rode lijst bedreigen met onze preventieve bestrijding tegen eikenprocessierups gebruiken we inventarisatiegegevens van de Vlinderstichting. Daar waar beschermde soorten voorkomen wordt door ons geen Xentari toegepast.

Vraag:

Zo nee, worden door het gif dan ook andere insecten gedood en is het gif derhalve in de voedselketen ook schadelijk voor de vogels die de insecten eten?

Antwoord:

Andere insecten dan rupsen/vlinders worden niet aangetast door Xentari. Ook voor vogels is het niet schadelijk. Derhalve is Xentari ook toegestaan als biologisch bestrijdingsmiddel in de biologische landbouw. Zie onderstaand onderzoeksresultaat:

7.1 Effects on birds (Annex IIM 8.1; Annex IIIB 10.1)

The host specificity of *Bacillus thuringiensis* subsp. *aizawai* is restricted to susceptible species of insects of the orders Coleoptera, Diptera and Lepidoptera. No signs of infectivity or pathogenicity were found in the mammal studies in the human toxicology dossier, and no signs of pathogenicity, infectivity or toxicity were found in the 5 d avian studies in the ecotoxicology dossier. Thus, based on these data the risk for birds is expected to be low.

In line with the dRR from the applicant, a risk assessment based on the guidance from EFSA (2009) is performed below. This methodology is based on the risk assessment for chemical plant protection products, and therefore less applicable for micro organisms (e.g. default values for RUD and MAF based on data for chemicals), however it is presented as an indicative TER-calculation.

Table E.1 shows the TER values calculated for the acute screening assessment cf. EFSA (2009), where the daily dose (DDD) is calculated as application rate x short cut value x MAF. No acute endpoint was available, but the 5 d LD50 was used instead, which is considered acceptable. The screening assessment was performed for the uses with the maximum number of applications with interval (10 (6) or 8 (5)) which are stone fruit and leafy and fruit vegetables.

Table E.1 Acute screening assessment for the worst case uses of XenTari WG

Indicator species	LD ₅₀ [CFU/kg bw/day]	Max application rate [kg a.s./ha]	Short cut value	MAF	DDD [mg a.s./kg bw*d]	DDD [CFU/kg bw*d] ^a	TERa (10)
Small omnivorous bird	>3.53x10 ¹¹	0.54	158.8	1.9	162.93	2.54x10 ⁹	> 139
Small insectivorous birds	>3.53x10 ¹¹	0.81	46.8	2.0	72.03	1.18x10 ⁹	> 299

^a DDD in mg a.s./kg bw/d is recalculated to ETE in CFU/kg bw/d based on the content of CFU in the test substance, which was 1.56 x 10¹⁰ CFU/g

2. Vraag:

Is de gemeente voornemens op korte/middellange termijn daadwerkelijk te stoppen met het gebruiken van gif bij de bestrijding van de eikenprocessierups?

Zo ja, binnen hoeveel jaar kan het gif spuiten overbodig zijn?

Zo nee, graag een onderbouwing

Antwoord:

De gemeente is niet voornemens op korte/middellange termijn te stoppen met het gebruik van preventieve bestrijdingsmiddelen tegen de eikenprocessierups. Na de enorme overlast die men in 2019 heeft ervaren is de roep om preventieve bestrijding erg groot. Veel van onze burgers zouden willen dat elke eikenboom intensief bespoten wordt. Hier gaan we niet in mee. We zijn erg selectief in de locaties waar we wel of niet spuiten. We spuiten alleen op locaties met veel eikenbomen waar deze staan op plekken met veel woon-werkverkeer en met een hoge verblijfsintensiteit. Twee maal per jaar hebben we overleg met onze “klankbordgroep Eikenprocessierups”. Deze klankbordgroep bestaat uit een aantal kritische burgers die in het verleden veel overlast van eikenprocessierups hebben ervaren. Aan deze mensen leggen we onze werkwijze en gekozen maatregelen voor en we evalueren met hen de resultaten van de gekozen aanpak.

Op de lange termijn zouden we graag stoppen met het gebruik van Xentari. Maar dan moet er wel een goed alternatief voorhanden zijn.

Een grotere biodiversiteit zou bijdragen aan de ontwikkeling van natuurlijke vijanden van de eikenprocessierups. Om die rede wordt bij diverse projecten ingestoken op een grotere biodiversiteit door het planten van verschillende bloeiende soorten struiken en bomen, het zaaien van kruidenmengsels en het planten van bloembollen. Ook bekijken we of we nog meer in kunnen steken op een ecologisch maaibeheer ter vergroting van de biodiversiteit. In hoeverre en in welke mate dit van invloed is op de populatie van eikenprocessierupsen is niet bekend. We volgen de ontwikkelingen door aan te sluiten bij kennisplatforms en webinars om zo de meeste effectieve manier van bestrijding toe te kunnen passen.

Of en op welke termijn natuurlijke vijanden zich voldoende ontwikkeld hebben om de preventieve bestrijding met bestrijdingsmiddelen over te nemen is niet te zeggen. We kunnen dus niet aangeven of en wanneer we volledig kunnen stoppen met het toepassen van bestrijdingsmiddelen. Wellicht komt er op termijn een middel in de markt dat zich specifiek richt op enkel de eikenprocessierups.

3. **Vraag:**

In hoeverre worden burgers actief en financieel ondersteund om vogelhuisjes te hangen, dit om het bestrijden van de eikenprocessierups ook middels een biologische aanpak natuurlijk te laten verlopen?

Antwoord:

Binnen het project “Natuur in de Wijk” zijn er nestkastjes ter beschikking gesteld in een gedeelte van Heesch. We hebben richting burgers gecommuniceerd dat we er als gemeente er geen bezwaar tegen hebben als er nestkastjes aan onze bomen worden gehangen, een instructie hiervoor staat op de gemeentelijke website. We hebben geen uitdeelactie in de hele gemeente Bernheze voor nestkasten. We zijn van mening dat wanneer bewoners overlast ervaren van de eikenprocessierups, de investering in een vogelhuisje acceptabel is.

Beantwoording vragen SP voor de rondvraag over het kappen van afgeschreven bomen

1. **Vraag:** Voor welke bomen in de gemeente Bernheze wordt naast de bomen op bijgevoegde lijst een kapvergunning verleend?

Antwoord: Conform ons Bomenbeleidsplan 2017-2027 vallen de volgende houtopstanden onder het kapverbod:

- Monumentale en toekomstbomen*
- Bomen in boomstructuren**

Beoordeling van kapaanvragen gebeurt volgens het bomenbeleid.

Alle bomen waarvoor een kapvergunning wordt verleend worden gepubliceerd.

* Dit zijn doorgaans individuele, solitair staande bomen die zich duidelijk onderscheiden van andere bomen. De lijst wordt dit jaar geactualiseerd.

** Dit zijn rijen en lanen (en soms vlakken) met bomen. De bomen waarvoor nu een kapvergunning werd verleend, zijn doorgaans onderdeel van lanen. De technische inspectie wees uit dat van sommige bomen in die lanen het behoud niet langer mogelijk of verantwoord is.

2. **Vraag:** Zijn er bomen binnen de gemeentegrenzen van Bernheze die vergunningsvrij door de gemeente gekapt mogen worden en dus niet op bijgevoegde lijst staan?

Antwoord: Ja, als een gemeenteboom niet onder het kapverbod valt wordt hiervoor geen vergunning aangevraagd. Dit zijn dus de bomen die niet vallen onder de categorieën genoemd bij punt 1. Beleid m.b.t. kap en compensatie hiervan is vastgelegd in paragraaf 4.3 in het Bomenbeleidsplan. Hierin staat onder andere: *'Voorop staat dat de gemeente bomen plant met een bepaalde doelstelling. Voortijdig rooien van bomen is doorgaans niet in het belang van de gemeenschap en past meestal niet in de onderhoudsbegroting van de gemeente. Daarom ligt de lat om op kapverzoeken in te gaan vrij hoog'*

3. **Vraag:** Voor welke gekapte bomen binnen de gemeentegrenzen van Bernheze geldt een herplantingsplicht?

Antwoord:

Voor monumentale bomen gelden de compensatieregels zoals verwoord in paragraaf 4.1.4 in het Bomenbeleidsplan. Globaal stelt dat, dat er voor elke gerooide boom 3 herplant moeten worden in een grote maat.

Ons bomenbeleid kent geen strakke richtlijn voor compensatie in structuren; we gaan voor "kwaliteit boven kwantiteit". Daar waar mogelijk wordt een verwijderde boom vervangen door een nieuwe boom. Dit is echter niet altijd mogelijk. Bomen staan nu soms op plekken waar een boom eigenlijk helemaal niet wenselijk is om dat deze bijvoorbeeld veel te dicht op de weg staat, of er onvoldoende ruimte is voor de boom om zich optimaal te ontwikkelen. We planten dan geen nieuwe boom.

4. **Vraag:** Kan de wethouder aangeven wanneer de herplanting plaatsvindt van bomen waarvoor de herplantingsplicht geldt? Zo nee, wat is daar de verklaring voor?

Antwoord: Herplant van bomen die gekapt worden vindt alleen plaats wanneer dit op de locatie waar de boom verwijderd is wenselijk is. Wanneer dit gebeurt is afhankelijk van meerdere factoren. Het kan soms zijn dat we wachten tot er meerdere bomen in een straat verwijderd zijn voordat we nieuwe bomen gaan planten. We kunnen er dan namelijk voor kiezen om voor een gehele (groen)renovatie van de straat te gaan om zo een kwaliteitsimpuls voor de openbare ruimte te genereren. Herplant is ook afhankelijk van de financiële ruimte die er over is na uitvoering van onze zorgplicht voor bomen. In eerste instantie zorgen we voor onze boomveiligheidscontroles, onze reguliere snoeirondes en het verwijderen van dode of (potentieel) gevaarlijke bomen. De financiële ruimte die over blijft kunnen we inzetten voor het planten van bomen.

5. **Vraag:** Is het mogelijk in een vroegtijdig stadium inzage te krijgen in de technisch afgeschreven bomen die in 2022 gekapt gaan worden?

Antwoord: Nee, gedurende het jaar wordt telkens 1/3 van onze gemeentelijke bomen visueel gecontroleerd op boomveiligheid. Bomen die als risicovol bestempeld zijn worden jaarlijks gecontroleerd. Uit deze controle komen bomen naar voren waarvan de levensverwachting beperkt is, we krijgen dan het advies deze te rooien. Voor al deze bomen die als waardevol of monumentaal bestempeld zijn, of deel uitmaken van de groene hoofdstructuur wordt door ons een kapvergunning aangevraagd. Deze bomen worden vervolgens via de reguliere weg gepubliceerd. U bent dan in de gelegenheid om vragen te stellen of zienswijzen in te dienen.

N.B. Ook door belangenvereniging IVN zijn vragen gesteld over deze kapvergunning. Hen is uitgelegd dat er een technische noodzaak is om deze bomen te rooien. Zij hebben deze bomen bekeken en erkennen ook dat het nodig is deze bomen te rooien.